

Skupština Crne Gore
Predsjednik

Broj 00-14/17-39/3

Podgorica, 26. decembra 2017. godine

USTAVNOM SUDU CRNE GORE

Skupština Crne Gore 26. saziva, na Devetoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 26. decembra 2017. godine, razmotrila je Predlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 152b Zakona o parničnom postupku („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 22/04 i 76/06 i „Službeni list Crne Gore“, br. 48/15 i 51/17) i, s tim u vezi, Ustavnom sudu Crne Gore daje sljedeće

M I Š L J E N J E

sa odgovorom

Skupština Crne Gore 26. saziva, na sjednici održanoj dana 27. jula 2017. godine, donijela je Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o parničnom postupku.

Ustavnom sudu podnijet je predlog za ocjenu ustavnosti odredbe člana 152b Zakona o parničnom postupku, koji su podnijeli poslanici Demokratske Crne Gore u Skupštini Crne Gore: Momo Koprivica, Zdenka Popović, Danilo Šaranović, Valentina Minić i Dženan Kolić.

Podnosioci u predlogu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 152b Zakona o parničnom postupku („Službeni list RCG“, br. 22/04, 28/05, 76/06 i „Službeni list CG“, br. 73/10, 47/15, 48/15 i 51/17) u bitnom navode da odredbe osporenog člana nijesu u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore (član 1 stav 2, čl. 6, 9, 17, 19, 21 stav 2, 32 i 145), potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i odgovarajućom sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava (slučaj: Airey vs. Ireland iz 1979. godine). U pravcu pojašnjenja predloga podnosioci navode da su propisivanjem osporenog člana na osnovu kojeg državi i njenim organima, kao učesnicima u sudskim postupcima, pripada pravo na troškove prema advokatskoj tarifi, povrijeđena načela jednakosti i zabrane diskriminacije, jer su stranke u sudskom postupku, iako se nalaze u istoj situaciji, dovedene u različit položaj.

Smatramo da podnijeti predlog nije osnovan.

Osporenom odredbom člana 152b propisano je :

„Odredbe ovog zakona o troškovima postupka primjenjuju se na stranke koje zastupa Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore.

U slučaju iz stave 1 ovog člana troškovi postupka obuhvataju i iznos troškova koji bi se stranci priznao na ime nagrade advokatu.

Sredstva dosuđena po osnovu troškova iz st. 1 i 2 ovog člana prihod su budžeta Crne Gore.”

Smatramo da je predlog za ocjenu ustavnosti navedenog Zakona neosnovan. Ovo iz sljedećih razloga:

Osporena norma počiva na pravilu „gubitnik plaća”, prema kojem neuspješna strana mora platiti troškove uspješne strane.

Načelo na kojem počiva pravilo da „gubitnik plaća” teži legitimnom cilju obezbjeđivanja pravilnog djelovanja pravosudnog sistema i zaštite prava drugih kroz odvratanje potencijalnih tužitelja od pokretanja neutemeljenih sporova ili podnošenja previsokih tužbenih zahtjeva bez snošenja posledica.

Ovo pravilo ne mijenja činjenica da se ista takođe primjenjuju na građanskopravne postupke u kojima je stranka država, čime joj se omogućuje da od neuspješne stranke naplati troškove zastupanja, jer se ne može smatrati da država ima neograničene resurse, te bi i država, kao i druge stranke, trebala uživati zaštitu od neosnovanih parnica. Nadalje, prema Advokatskoj tarifi AKCG („Službeni.list RCG”, br.12/2005, „Službeni.list CG”, br.45/2008, „Službeni list CG”, br.11/15) te se nagrade u parničnim postupcima načelno izračunavaju u odnosu na vrijednost predmeta spora.

Sve navedeno potvrđuju presude Evropskog suda za ljudska prava:

- 1.Klauz protiv Hrvatske, broj 28963/10, djelovi 82. i 84., 18.07.2013.god., i
- 2.Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske, br.72152/13, djelovi 95., 96., 97., presuda, 6.9.2016.god.

U prilog svemu navedenom je važno napomenuti da je ovako formulisana norma već postojala u našem pravnom sistemu.

U Zakonu o javnom pravobranilaštvu („Službeni list SRCG”, broj 27/75), članom 13 bilo je propisano:

„Troškovi zastupanja od strane javnog pravobranilaštva određuju se po tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata i uplaćuju se u budžet društveno-političke zajednice koja obezbjeđuje sredstva za rad javnog pravobranilaštva.

U slučajevima iz člana 6 stav 2 ovog zakona uplaćivanje naplaćenih troškova iz stava 1 ovog zakona urediće se sporazumom opštinskih skupština."

Ovo rješenje, koje je obuhvatalo osim tadašnjih republičkih javnih pravobranilaca i opštinske javne pravobranioce, bilo je na snazi do usvajanja Zakona o državnom tužiocu („Službeni list RCG”, broj 30/93).

Sa svega naprijed navedenog predlažemo da Ustavni sud Crne Gore Predlog za ocjenu ustavnosti odredbe člana 152b Zakona o izmjeni i dopuni zakona o parničnom postupku **o d b i j e kao neosnovan.**

